

Strizivojna, Zbornik radova o 300. obljetnici prvog poznatog zapisa imena

Matica hrvatska Đakovo, Udruga za zaštitu prirodne i kulturne baštine »Različak«, Strizivojna, Đakovo - Strizivojna, 1998., str. 194

Sigurno će biti mišljenja da 300. obljetnica prvoga poznatog zapisa imena jednog naselja nije osobito vrijedna, povijesno gledano značajna, a da bi joj bio prigodno podaren jedan Zbornik. Unaprijed odbijam ovakve primisli, možebitne zamjerke i osporavanja što želim potkrijepiti nekim činjenicama.

Isticanje prvog poznatog zapisa imena nimalo ne utječe niti osporava pretpostavke da nema i starijih, samo ih treba pronaći. Isto tako vrlo je izvjesno da je naselje Strizivojna i ranije postojalo, a u prilog opravdanju ovakvog Zbornika ide i to da je riječ o jednom od najvećih sela naše županije.

Zbornik je obuhvatio 194 stranice na kojima je, pored Uvodne riječi urednika Stanka Andrića, još 12 različitih radova - priloga.

Prvi prilog pisao je dr. Stipo Damjanović i odnosi se na zabilješke o govoru i imenu Strizivojne. U samom uvodu svoga priloga autor lijepo ističe da govor u Strizivojni nije dijalektološki nešto poseban, a pozivajući se na Stjepana Ivšića, svrstava ga u jednu od 9 skupina slavonske štokavice

s još 12 sela toga područja. Kratko, S. Damjanović ga je nazvao slavonskim, staroštokavskim, ikavsko - jekavskim.

Nakon ovoga Damjanović govori o glasovima, oblicima, sintaksositnicama i posuđenicama toga narječja i govora.

Razmišljanja o imenu sela završava jednom šalom čiji je autor vjerojatno sam gospodin Damjanović, no iako ga poznajem nisam uspio otkriti što je njome htio poručiti! Crtice iz povijesti Strizivojne pisao je već dobroplodni pisac povijesnih tekstova Stanko Andrić. U svom prilogu drži se kronologije, krećući od antike, srednjeg vijeka do kraja turskog razdoblja. Ovdje se iz područja kronološkoga prebacuje na gonetanje izvora i značenja imena sela i njegovog najstarijeg opisa. Veliki turski rat se malo zanemaruje, vjerojatno objektivno, a detaljnije se kreće s obnovom u 18. st. Nakon kratkoga demografskoga osvrtu posvećuje se »školstvu« u Strizivojni. Ovom pitanju, s ponekim zanimljivim detaljima, za koje nisam siguran da su bili potrebni, posvećuje punih 20 stranica i vremenski dopire do 15. lipnja 1945. g.

Svoj prilog Andrić završava s poviješću mjesne Crkve, te crkava i kapelica.

Kratke, više statističke osvrte na školstvo dao je Andro Mršić.

Neke segmente kulturnoga života dotaknula je Marija Glavačević koja se potrudila sve to potkrijepiti i kazivanjima još živućih aktera i kreatora toga kulturnog života.

Dio Zbornika sadrži priloge o znamenitim »seljanima«, osobama, gdje posebice podvlačim prilog o župniku Mitru Dragutincu, velikom radniku ne samo sela Strizivojne. Vjerujem da će o njegovom povijesnom i hagiografskom radu biti sigurno i drugim prigodama puno riječi. Odabir drugih »zaslužnika« mogao je biti i drugačiji, po mojem mišljenju.

Veliko selo poput Strizivojne ima i bogatu i uspješnu športsku tradiciju. O športu, najviše nogometu, a onda i o šahu i hazeni vrlo iscrpno je pisao Miroslav Bauer. Sam autor je još uvijek aktivan u športu, no ja pohvaljujem njegov pristup radu u ovom Zborniku, gdje jedini navodi dio znanstvenog aparata, izvora i litaraturu.

Mlada i perspektivna Marta Andrić javlja se prilogom o »modnim temama«, ženskim frizurama i pokrivanjima glave žena Strizivojne.

Zbornik završava, ne znanstvenim, već umjetničkim dijelom. Riječ je o pjesmama Franje Džakule i vrlo uspješnom fotoprilogu »Iz strizivojnskih albuma«. Smatram da je u fotomaterijalu umjesto nekih »obiteljskih« fotografija moglo biti više seoske arhitekture Strizivojne, ona je još uvijek sačuvana (štagljevi od šarene cigle i sl.).

U ovom prilogu Zbornika htio sam biti objektivan, ali i svjesno subjektivan u nekim dijelovima. U jednoj rečenici bi pak mogao pohvaliti samo trud oko Zbornika i podsjetiti da je lakše kritizirati nego stvarati. Prikaz nije kritika već približavanje Zbornika »publici«, s nakanom da se pročita ali i potakne na nova pisanja i nove projekte.

Nikola Damjanović